

2. Μετάνοια και συγχώρηση στη Βίβλο

«Ελέησόν με ο Θεός»: Η συντριβή του Δαβίδ

Ένα από τα σπουδαιά πρόσωπα της Παλαιάς Διαθήκης είναι ο βασιλιάς και προφήτης Δαβίδ. Όταν τον επέλεξε ο Θεός για να τον χρησιμοποιήσει σύμφωνα με το θέλημά του, η Παλαιά και η Καινή Διαθήκη τον περιέγραψαν ως «άντρα που είναι όπως τον θέλει η καρδιά του Θεού» (Α' Βασιλειών 16,1. Πράξεις 13,22), καθώς επίσης «αγαθό και ἀξιο ενώπιον του Κυρίου» (Α' Βασιλειών 16,12).

Και όμως, κάποτε, όταν ήταν βασιλιάς, ο Δαβίδ έπεσε σε ένα βαρύ αμάρτημα. Ένα απόγευμα, από το βασιλικό του δωμάτιο, είδε μια πολύ όμορφη γυναίκα. Αμέσως ζήτησε να μάθει ποια ήταν. Του είπαν ότι ήταν η Βηρσαβεέ, η γυναίκα ενός στρατιώτη, του Ουρία του Χετταίου. Ο Δαβίδ, τυφλωμένος από την ομορφιά της, έστειλε τον Ουρία σε μια πολύ επικίνδυνη αποστολή, με σκοπό να σκοτωθεί. Πράγματι, εκεί ο Ουρίας έχασε τη ζωή του. Όταν η Βηρσαβεέ έμαθε ότι σκοτώθηκε ο άντρας της, τον πένθησε και τον θρήνησε. Όταν πέρασε το πένθος, ο Δαβίδ έστειλε και την έφεραν στο παλάτι και την έκανε γυναίκα του. Τότε, ήρθε στο παλάτι ο προφήτης Νάθαν, ο οποίος, για να κάνει τον Δαβίδ να νιώσει το λάθος του, του είπε μια ιστορία: «Κάποτε, βασιλιά μου, ήταν ένας πλούσιος άρχοντας μ' αμέτρητα κοπάδια. Όταν έτυχε να φιλοξενήσει έναν άλλο άρχοντα, διέταξε κι έσφαξαν το μοναδικό αρνί που είχε ο φτωχός γείτονάς του. Λυπήθηκε να σφάξει ένα από τα δικά του». «Αν βρίσκεται στο βασίλειό μου ο άδικος αυτός, πρέπει να τιμωρηθεί σκληρά!», είπε ο Δαβίδ. «Είσαι εσύ, βασιλιά μου!», του είπε ο Νάθαν και του θύμισε το αμάρτημά του. Ο Δαβίδ μετάνιωσε πικρά για την πράξη του και ζήτησε τη συγχώρηση του Θεού.

Βασ Β' 11,2-8· 14-26· 12,1-7· 13

Καρπός της μετάνοιας του Δαβίδ είναι ο Πεντηκοστός Ψαλμός: «Ελέησόν με ο Θεός»

Σπλαχνίσου με, Θεέ, μες στην αγάπη σου·

μες στην αμέτρητη ευσπλαχνία σου

συγχώρησε τα ανομήματά μου.

Πλύνε με ολόκληρον...

κι απ' την αμαρτία μου καθάρισέ με.

Το ξέρω εγώ καλά το κρίμα μου,

το σφάλμα μου αδιάκοπα είναι στα μάτια μου μπροστά...

Πλύνε με, κι απ' το χιόνι λευκότερος όταν γίνω...

Φτιάξε μου, Θεέ, μια καθαρή καρδιά...

«Κύριε υπόσχομαι να αποδώσω τα τετραπλάσια σε όσους αδίκησα»:

Η ιστορία του Ζακχαίου

Στην πόλη Ιεριχώ έμενε ο Ζακχαίος, που η δουλειά του ήταν να εισπράττει φόρους. Ο Ζακχαίος έπαιρνε περισσότερα χρήματα απ' όσα έπρεπε, πλουτίζοντας παράνομα. Όλος ο κόσμος το ήξερε, αλλά δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα. Μια μέρα που ο Ιησούς είχε έρθει στην πόλη, ο Ζακχαίος το άκουσε και ήθελε οπωσδήποτε να τον δει. Ήταν όμως κοντός, ο κόσμος πολύς και δεν μπορούσε να δει τίποτα.

Ο Ζακχαίος δεν απογοητεύτηκε. Έτρεξε κι ανέβηκε σ' ένα δέντρο. Από εκεί πάνω θα μπορούσε να δει καλά τον Ιησού όταν θα περνούσε.

Ο Ιησούς, όταν έφτασε εκεί κοντά, είδε τον Ζακχαίο, στάθηκε και του είπε: «Ζακχαίε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει να μείνω στο σπίτι σου».

Ο Ζακχαίος κατέβηκε γρήγορα από το δέντρο.

Αμέσως έφερε τον Ιησού στο σπίτι του και τον υποδέχτηκε με πολλή χαρά. Όλοι όσοι το είδαν αυτό διαμαρτύρονταν και έλεγαν: «Ο Ζακχαίος είναι αμαρτωλός. Ο Ιησούς δεν έπρεπε να μείνει στο σπίτι του!».

Ο Ζακχαίος όμως είπε στον Ιησού: «Έκανα αδικίες. Έπαιρνα περισσότερα χρήματα απ' όσα έπρεπε. Θέλω, όμως, να επανορθώσω. Τα μισά από τα υπάρχοντά μου θα τα δώσω στους φτωχούς και εάν συκοφάντησα, κατάγγειλα, αδίκησα ή καταχράστηκα κάποιον, θα πάρω από μένα πίσω το τετραπλάσιο!».

Ο Ιησούς τότε του είπε: «Σήμερα είναι μια ευτυχισμένη μέρα για σένα και για την οικογένειά σου. Ο Θεός χαιρετάι, γιατί άλλαξες τρόπο να σκέφτεσαι και να ζεις. Κι εγώ γι' αυτό ήρθα στον κόσμο, για να αναζητήσω τους αμαρτωλούς και να τους σώσω».

Λκ 19, 1-10

«Ήταν χαμένος και βρέθηκε»: Η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα

Ο Ιησούς διηγήθηκε μια ιστορία: «Κάποιος άνθρωπος είχε δύο γιους. Μια μέρα, ο μικρότερος γιος είπε στον πατέρα του: "Πατέρα, δώσε μου το μερίδιο της περιουσίας που μου αναλογεί". Εκείνος, τότε, τους μοίρασε την περιουσία. Ύστερα, από λίγες ημέρες, ο μικρότερος γιος μάζεψε τα πράγματά του κι έφυγε σε χώρα μακρινή. Εκεί, σκόρπισε όλη την περιουσία του, κάνοντας άσωτη ζωή. Όταν τα ξόδεψε όλα, έτυχε να πέσει μεγάλη πείνα στη χώρα εκείνη κι άρχισε και αυτός να στερείται. Πήγε, λοιπόν, κι έγινε εργάτης σε έναν βοσκό, ο οποίος τον έστειλε να βόσκει χοίρους. Έφτασε, μάλιστα, στο σημείο να θέλει να χορτάσει με τα ξυλοκέρατα που έτρωγαν οι χοίροι, αλλά ο βοσκός δεν του επέτρεπε ούτε αυτά να φάει. Τελικά, κάποια στιγμή συνήλθε και είπε: "Πόσοι εργάτες του πατέρα μου έχουν περίσσιο ψωμί, κι εγώ εδώ πεθαίνω της πείνας! Θα σηκωθώ και θα πάω στον πατέρα μου και θα του πω: Πατέρα, αμάρτησα στον Θεό και σε εσένα. Δεν είμαι άξιος πια να λέγομαι γιος σου. Πάρε με να δουλεύω σαν εργάτης σου". Σηκώθηκε, λοιπόν, και ξεκίνησε να πάει στον πατέρα του. Ενώ πλησίαζε στο σπίτι του, τον είδε ο πατέρας του από μακριά, τον σπλαχνίστηκε, έτρεξε, τον αγκάλιασε σφυτά και τον φιλούσε ασταμάτητα. Τότε ο γιος τού είπε: "Πατέρα, αμάρτησα στον Θεό και

σε σένα και δεν αξίζω να λέγομαι παιδί σου". Ο πατέρας, όμως, γύρισε στους δούλους του και τους είπε: "Βγάλτε γρήγορα την καλύτερη στολή και ντύστε τον. Φορέστε του δακτυλίδι στο χέρι και σανδάλια στα πόδια του. Φέρτε και το καλοθρεμμένο μοσχάρι και σφάξτε το, να φάμε και να γιορτάσουμε, γιατί αυτός, ο γιος μου, ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε". Έτσι άρχισε το πανηγύρι.

Ο μεγαλύτερος γιος βρισκόταν στο χωράφι και καθώς πλησίαζε στο σπίτι, άκουσε μουσικές και χορούς. Φώναξε, λοιπόν, έναν από τους υπηρέτες και ρώτησε να μάθει τι συμβαίνει. Εκείνος του είπε: "Γύρισε ο αδελφός σου, και ο πατέρας σου έσφαξε το καλοθρεμμένο μοσχάρι, γιατί επέστρεψε γερός".

Αυτός τότε θύμωσε και δεν ήθελε να μπει μέσα στο σπίτι. Ο πατέρας του βγήκε και τον παρακαλούσε, εκείνος όμως του αποκρίθηκε: "Εγώ τόσα χρόνια σού δουλεύω και ποτέ δεν παράκουσα καμιά εντολή σου· σε μένα, όμως, δεν έδωσες ποτέ ένα κατσίκι για να γιορτάσω με τους φίλους μου. Όταν όμως ήρθε αυτός ο γιος σου, που κατασπατάλησε την περιουσία σου στην ασωτία, μέχρι και το καλοθρεμμένο μοσχάρι έσφαξες για χάρη του". Άλλα ο πατέρας τού απάντησε: "Παιδί μου, εσύ είσαι πάντοτε μαζί μου και ό,τι είναι δικό μου είναι και δικό σου. Έπρεπε όμως να γιορτάσουμε και να χαρούμε, γιατί ο αδελφός σου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε"».

Λκ 15,11-32

Τόσο μεγάλη είναι η σπουδαιότητα της παραβολής αυτής, που οι πατέρες της Εκκλησίας λένε πως, αν όλα τα ευαγγέλια χάνονταν και σωζόταν μόνο η παραβολή αυτή, θα μπορούσε να τα αντικαταστήσει, καθώς περιέχει το βασικό νόημα της διδασκαλίας του Ιησού, που είναι η αγάπη και η συγχώρηση.

«Μνήσθητί μου Κύριε, εν τη βασιλείᾳ Σου»: Ο ληστής στον Σταυρό

Μαζί με τον Χριστό σταύρωσαν και δύο κακούργους. Αυτός που ήταν κρεμασμένος στα αριστερά του Ιησού, τον βλαστημόυσε και του ἐλεγε: «Εάν εσύ είσαι ο Μεσσίας, σώσε τον εαυτό σου και εμάς». Τότε, ο άλλος γύρισε και του είπε: «Ούτε τον Θεό δε φοβάσαι εσύ; Δεν είσαι όπως κι εκείνος καταδικασμένος; Εμείς, βέβαια, δίκαια, γιατί τιμωρούμαστε γι' αυτά

που κάναμε. Αυτός όμως δεν έκανε κανένα κακό». Και στον Ιησού έλεγε:

«Θυμήσου με, Κύριε, όταν έρθεις στη Βασιλεία Σου». Ο Ιησούς του απάντησε: «Σε βεβαιώνω πως σήμερα κιόλας θα είσαι μαζί μου στον παράδεισο».

Ακ 23, 39-43

Εδώ βλέπουμε έναν άνθρωπο που έζησε όλη του τη ζωή μέσα στην αμαρτία. Έκλεψε, σκότωσε, κι όμως χάρη στη μετάνοιά του, έστω και τις τελευταίες στιγμές της ζωής του, αξιώθηκε να γίνει ο πρώτος κάτοικος του Παραδείσου! Το γεγονός αυτό πρέπει να μας γεμίζει με αισιοδοξία και ελπίδα κάθε φορά που πέφτουμε σε αμαρτία, γιατί μας δείχνει πως με την ειλικρινή μετάνοια σβήνονται τα σφάλματά μας και ερχόμαστε πάλι κοντά στον Θεό.

«Σαούλ, Σαούλ, τι με διώκεις;»: Η μεταστροφή του Αποστόλου Παύλου

Ο Σαύλος, φοβερός διώκτης των χριστιανών, άκουσε ότι πολλοί άνθρωποι στη Δαμασκό πίστευαν στον Ιησού. Πήγε τότε στον αρχιερέα και του είπε: «Θέλω να πάω στη Δαμασκό. Δώσε μου την άδεια να συλλάβω εκεί όσους πιστεύουν στον Ιησού και να τους φέρω πίσω δεμένους». Πράγματι, ο αρχιερέας τού έδωσε την άδεια και ο Σαύλος ξεκίνησε για τη Δαμασκό. Όταν πλησίαζε στην πόλη, ξαφνικά τον φώτισε μια αστραπή από τον ουρανό. Έπεσε στη γη κι άκουσε μια φωνή να του λέει: «Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις;». Ο Σαύλος ρώτησε: «Ποιος είσαι, Κύριε;». Η φωνή απάντησε: «Εγώ είμαι ο Ιησούς, που εσύ τον καταδιώκεις. Σήκω, όμως, και μπες στην πόλη. Εκεί θα σου πούν τι πρέπει να κάνεις».

Οι άντρες που συνόδευαν τον Σαύλο έμειναν με ανοιχτό το στόμα, γιατί άκουγαν τη φωνή, αλλά δεν έβλεπαν κανέναν. Ο Σαύλος σηκώθηκε πάνω και, ενώ τα μάτια του ήταν ανοιχτά, δεν έβλεπε τίποτε. Οι συνοδοί του τότε τον έπιασαν από το χέρι και τον οδήγησαν στη Δαμασκό. Τρεις μέρες ήταν τυφλός. Στο διάστημα αυτό ούτε έφαγε ούτε ήπιε.

Εκεί, στη Δαμασκό, ζούσε ένας μαθητής του Ιησού που τον έλεγαν Ανανία. Σ' αυτόν φανερώθηκε σε όραμα ο Κύριος και του είπε: «Σήκω και πήγαινε στο σπίτι του Ιούδα στην οδό που λέγεται Ευθεία. Ζήτησε κάποιον που λέγεται Σαύλος. Είναι εκεί και προσεύχεται».

Ο Ανανίας απάντησε: «Κύριε, έχω ακούσει από πολλούς πόσα δεινά έχει προκαλέσει αυτός ο άνθρωπος στους πιστούς στην Ιερουσαλήμ. Καταδιώκει και βάζει στη φυλακή όσους πιστεύουν σε σένα». Ο Κύριος όμως του είπε: «Πήγαινε, γιατί αυτόν τον διάλεξα εγώ, για να με κάνει γνωστό σε όλα τα έθνη και στους άρχοντές τους και στον ισραηλιτικό λαό».

Τότε ο Ανανίας πήγε στον Σαύλο. Ακούμπησε τα χέρια του πάνω του και του είπε: «Σαούλ, αδερφέ, με έστειλε ο Κύριος, ο Ιησούς, για να ξαναβρείς το φως σου και να γεμίσεις με Άγιο Πνεύμα». Αμέσως τότε έπεσαν από τα μάτια του κάτι σαν λέπια και ξαναβρήκε το φως του. Σηκώθηκε, βαφτίστηκε, και κατόπιν έφαγε και συνήλθε (Πράξη 9, 1-19).

Θρησκευτικά Δ' Δημοτικού, Η πορεία μας στη ζωή, ΥΠ.Ε.Π.Θ. Π.Ι., Αθήνα 2006, σελ. 467 (διασκευή)